

PÉCSI FIGYELŐ

Előfizetési díj:
Postán vagy Pécsért házhoz küldve: egész évre 5 ft., fél-évre 2 ft. 50 kr., negyed évre 1 ft. 25 kr. egyes szám 10 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeres. (Szechenyi tér).

Hirdetések ára:
Egy négyhasábos petit sor egyszeri megjelenésért 8krt többszöri megjelenésnél árbejegyzés adatik. Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg díj fizetendő. A nyílt tér 1 petit sora 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

Szerkesztői iroda:
Ferencciek utcája 22.sz.1 emelet. Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Bianhorn Antal úr a városbéli épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésben, és Feszti Károly úr könyvkötő üzletében, Király utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:
Taisz Mihály nyomdájában Majláth-tér 22. szám alatt.

Habarék párt.

Ez elfogadott neve ama consortiumnak, mely pár hete megalakult a conservatív szélső jobb — független szabad (?) elvűek és a kormány-pártból újabbán kivált képviselők hozzájárulásával, mely magát „egyesült ellenzék”-nek kiáltotta ki.
„Egyesült ellenzék!” lassan pater, mondta reá a közvélemény. Az igazán, a komoly ellenzék nincs is soraitok közt, és ti bitoroljátok az elnevezést, mely reátok semmikép sem illik, mert nem vagytok egyebek, mint a Tiszakormány által megteremtendő honvesztő közgazdasági egyezség, és ennek szülő anyja a Deák-féle közjogi egység, — azaz: mindkettőre érve, alávetés alapján kormányra és ezzel járó előnyökre ásitó szövetség.
Ellenzéki játék ez; úgyis tudja ezen találon habarék pártunk elnevezett szövetséget, hogy nincs ahoz számereje, hogy megbuktassa a folyamatban lévő vám- és bankügyi törvényjavaslatokat, hacsak az osztrák pénzadályok lehetetlensége, vagy mielőbb remélhető, a keleten újra tornyosodó vész kitorése nem akadályozza meg törvényre emelésüket, azok további tíz évre ne bántás virágok lesznek, ha tehát, az 1867-iki és 1878-iki egyezségek alapján kormányra jut, nincs már módjában azokon változtatni.
Nem egyéb ámitásnál azon ígérete, hogy a folyamatban lévő közgazdasági egyezséget károsnak tartva, ügyekézní fog jobb egészséget kötni az osztrákkal, igazán nevésséges volna elhinni azt, hogy az osztrák majd engedjen akkor, midőn kezünk már törvény által kötve lesznek, míg most, midőn pedig a külön vámtörvény és bankállítási joga ellenmondás és kétség nélkül kezeink közt van, támaszkodva bizonyos láthatlan tényezőkre nemcsak nem engedett, hanem követeléseit a ne továbbig minden szemérem féltetével felszigázza.
Az új pártprogram az említett teljesületlenül maradó ígéretet leszámítva megegyez a Tiszapárt programjával, a kulturális törekvések egész özőnével biztatnak mindketten az arra nélkülözhetlen eszközöket pedig eladták már az osztráknak. Igéret, biztatás, ámitás! Új név kellett arra, hogy a közlegő általános választásoknál a hitelét veszített

Tiszapártot helyettesíteni lehessen oly parlamenti többséggel, mely továbbra is megszavazza a telhetetlen molochnak a tengernyi pénzt és vért, az magától értetik, hogy nemcsak a telhetetlen molochot kell tömniük, hanem, hogy a Tiszapárt kielégítésének árát, és az alakult kormányra törő új párt aspirációinak minden költségeit a szegény kiszivattyuzott népnek kell kiizzadnia.
Gyarló bizony az egész fuziónális manőver, a nemzet nagyon hamar belátta keletkezésének okait és végeztéljút, de ki volt adva a jelszó Bécsből és tenni kellett, nehogy a függetlenség — a 48-as párt többségre jutván megüldntse a közönytűgyes álkormányt, az öökény uralom ezen alarczát, a mindent megszavazó hamisított választásokból kikérült parlamenti gépezetet, semmivé tevén annak a nép vérén felhízott factorait.
A Tisza által színre hozott fuzió kiábrándította már a nemzetet, a vidéki tudósítások mindegyre tanusítják, hogy azon meggyőződés vert gyökeret most már a könnyenhiívőbb választóknál is, mikép csak a minden rosznak kuffeje a közjogi egység megváltoztatása és az ország függetlenségének alapján lehet a hazát és polgárait megmenteni, a habarék párt és annak bécsi intézői nagyon csalódnak midőn azt hiszik, hogy az általuk szólnak eresztett program uralni fogja a közlegő általános választásokat.
Annaira jutottunk, hogy az ígért már nem elégít ki. Azt kérdezik, minő eszközökkel lesz az államháztartásban az egyensúly helyreállítva? — Minő uton törheti meg az új párt a vészitkozó osztrák orosz szövetséget? vagy ez is Angliára bizza az orosz hatalmi terjeszkedés megállítását a mint eddig Andrassy — Tisza a török fegyverek győzelmére bízta azt. — Hogyan fogná az új párt a honvédséget fejleszteni, midőn az erre kellő pénzt a közös hadsereg elnyí? — Hogyan törekedhetné az oly kormány bírói függetlenségre, törvénykezési decentralizációra, jó büntető eljárásra sat. melynek főtörekvése az ezzel hokolg egyenesen ellentétben álló erkösetelen eszközökkel magának a parlament és törvényhatóságokban a többséget biztosítani? — Hogyan lehetne az ily kormány a vallás szabadság és egyenlőség a polgári há-

zasság öszinte híve, midőn ezzel pártjának jelentékeny részét magától elidegeníteté? Bizony a közoktatás fejlesztésének, a földművelés, ipar és kereskedelem érdekeinek előmozdításának sat. sat. ígéretei is az ily párt szájában nem egyebek ámitó phrasisoknál, mert ahoz sem akarata, sem tehetsége, sem rendelkezhető pénze nincsen.
Nincs és nem lehet Magyarországon ez időszertint más párt mint magyar és osztrák párt, amaz az országunk közjogi és közgazdasági önállósága tör, emez az osztrák uralomnak és magyar alárendeltségnek gyászvitze, célja az önérdék kielégítése, eszközei ugyanazok, melyeket tíz év óta kiismertünk, melyek a hazát erkölesileg és anyagilag a posványba sülyesztették. Ezen pártunk egy része a habarékpárt is.
— **A hatvan millós hitel fedezete iránti törvényjavaslat** az ápril 30-án ismét összehírdő országgyűlés elé fog terjeszteteni, azután következik a költségvetés tárgyalásának folytatása. — A kormány az erdő és beszállásai törvényjavaslatok megszavaztatását is célozza némi a büntetőtörvényvel összekötötteben lévő törvényjavaslatokkal együtt. Az országgyűlésnek június elején leendő feloszlásáról ennél fogva szó sem lehet. — A jelen országgyűlés 1875. aug. 28-ára lett összehívva, mandátuma tehát 1878. aug. 27-én szűnik meg és így a választások szeptember hóra és október hó közepéig ejthetők meg, ha csak a feloszlás előbb nem történik meg. — A habarék párt az ünnepek után már együtt fog ülni az országban, elfoglalván a volt balközép helyét.
— **A képviselőház ügyrendje** az országgyűlés elnapolt ülési sorát az ünnepi szünetidők után f. hó 27. nyitja meg, az 1878-iki évi költségvetés tárgyalásával. Az egyes tárcák közül a kereskedelmi miniszteriumot illető budget fog legelőbb tárgyalatni, utána a vallás- és honvédelmi miniszteri tárcák budgetjei következnek; legutóljára jó a belügyi és pénzügyi miniszteriumoké tárgyalás alá, minthogy Tisza Kálmán a quota dolgában Bécsbe utazik, honnan csak később tér vissza. Az utazási-tilések már e napokban megkezdődnek, legelőbb a pénzügyi bizottságé, mely a rézpénzszaporítás és a bélyeg s illeték szabályok némely szakaszainak módosítására vonatkozó törvényjavaslatokat veszi tárgyalás alá.
— **A bécsi felhivatalos. Montagsrevue** újságolja, hogy a Tisza-kormány néhány tagjának állása tarthatatlanná lett, s a kabinet részben meg fog újítani. Egyebek között kísérlet történik arra nézve, hogy a fuzionált ellenzék köréből Péchy Tamás helyére egy tagot nyerjenek, hogy ez által a kormánypártunk ismét visszaszervezzenek néhány képviselőt, s így az új pártot már működése kezdetén meggyengítsék.
— **A horvát kormány és a zágrábi főhadizásznokság** megbízatnak intézkedésre, hogy a bosnyák menekültek e hó végeig hazra küldessenek. — Azonban azt jelentik, hogy a menekültek nem akarnak hazatérni és visszatéréssel fenyegetnek, mert nekik itt jobban tetszik. (Ezt úgy kell érteni, hogy a horvátországi és katonai végvidéki szlávpart, mely annexionális rablási hajlamait nem szűgyenlé a delegációkban is nyilvánítant, nem akarja feladni az ürügyet, mely eddig sok millióba került és mely a beavatkozásra és elfoglalásra készletben tartott.)
— **A vallásügyi miniszter egyetértőleg** a belügyminiszterrel rendelkezett a protestáns egyházak superintendenseihez Szent-István király nevenapjának ünneplése iránt, mely szerint ott is, hol eddig szokásban nem volt, ha a lakosság vagy hatóság kívánja, az illető lelkes köteles isteni tisztelőt tartani. Ezen rendelkezés beavatkozást látván a protestáns egyház hitvallásába és dogmáiba, a magyar protestáns egyházak részéről annak ünneplés visszautasítása várható. (Ugyan kérem ezen rendelet is benne volt-e a Tisza féle fuzió és honmentés programjában, és mit szólnak hozzá azon buzgó protestánsok, kik Tiszát Debreczenben ünneplésen Messiasnak kiáltották ki?)
— **Vidéki mozgalmak. Szabadkán** husvét hétfőjén népgyűlés tartott, mely elítélte a habarék párt humbuját és a közjogi alap megválasztását az önállóság felé fogadta elvül. — Kaposvárott május 5-én fog hason szellemű pártértekezlet tartatni. — A kistéleki választó kerületben Novák Gusztáv függetlenségi párti képviselő jelettet a jövő választásokra.
— **A nem választók országos értekezlete** az ünep két napján rendkívül tömeges résztvétel mellett folyt le a „Hungaria” nagy termében. A vidéki városok többnyire budapesti polgárokat bíztak meg képviseltetésükkel, 24 azonban küldöttség által volt képviselve. Az értekezlet vasárnap délután 2 órakor vette kezdetét. Elnökököl dr. Csillag Zsigmond, Frankl Leó, Irlinger Antal és Szabó Sándor választottak. Csillag mindenké előt jelenté, hogy összesen 107 küldött jelent meg az értekezletre 139 meghatalmazással; azután felolvasta a több nagyobb városból érkezett üdvözlő táviratokat. — Kirschner Jakab nyitotta meg a szónoklatok sorát, kifejtve, hogy egyenlő állampolgári kötelezettség mellett egyenlő jognak is kell lenni; s meg nem engedhető, hogy Magyarország 15 millió lakosa közül csak néhány ezer birjon választási joggal. Közletséssel fogadott beszédé végén egy manifestumot ajánlott elfogadásra, melyben felhívja a népet, hogy követelje általános szavazati jogát. Mintán meg Frankl, Csillag, Irlinger és Szabó szólottak, az értekezlet egyhangulag az általános szavazati jog mellett nyilatkozott s elhatározta, hogy a fenemlített manifestumot országszerte terjesztetni fogja. — A hétfői értekezleten Kirschner eme határozati javaslatot hozta indítványba: Mondja ki az értekezlet, hogy minden rendelkezésre álló törvényes eszköz felhasználása mellett az országban

viselőt, s így az új pártot már működése kezdetén meggyengítsék.
— **A horvát kormány és a zágrábi főhadizásznokság** megbízatnak intézkedésre, hogy a bosnyák menekültek e hó végeig hazra küldessenek. — Azonban azt jelentik, hogy a menekültek nem akarnak hazatérni és visszatéréssel fenyegetnek, mert nekik itt jobban tetszik. (Ezt úgy kell érteni, hogy a horvátországi és katonai végvidéki szlávpart, mely annexionális rablási hajlamait nem szűgyenlé a delegációkban is nyilvánítant, nem akarja feladni az ürügyet, mely eddig sok millióba került és mely a beavatkozásra és elfoglalásra készletben tartott.)
— **A vallásügyi miniszter egyetértőleg** a belügyminiszterrel rendelkezett a protestáns egyházak superintendenseihez Szent-István király nevenapjának ünneplése iránt, mely szerint ott is, hol eddig szokásban nem volt, ha a lakosság vagy hatóság kívánja, az illető lelkes köteles isteni tisztelőt tartani. Ezen rendelkezés beavatkozást látván a protestáns egyház hitvallásába és dogmáiba, a magyar protestáns egyházak részéről annak ünneplés visszautasítása várható. (Ugyan kérem ezen rendelet is benne volt-e a Tisza féle fuzió és honmentés programjában, és mit szólnak hozzá azon buzgó protestánsok, kik Tiszát Debreczenben ünneplésen Messiasnak kiáltották ki?)
— **Vidéki mozgalmak. Szabadkán** husvét hétfőjén népgyűlés tartott, mely elítélte a habarék párt humbuját és a közjogi alap megválasztását az önállóság felé fogadta elvül. — Kaposvárott május 5-én fog hason szellemű pártértekezlet tartatni. — A kistéleki választó kerületben Novák Gusztáv függetlenségi párti képviselő jelettet a jövő választásokra.
— **A nem választók országos értekezlete** az ünep két napján rendkívül tömeges résztvétel mellett folyt le a „Hungaria” nagy termében. A vidéki városok többnyire budapesti polgárokat bíztak meg képviseltetésükkel, 24 azonban küldöttség által volt képviselve. Az értekezlet vasárnap délután 2 órakor vette kezdetét. Elnökököl dr. Csillag Zsigmond, Frankl Leó, Irlinger Antal és Szabó Sándor választottak. Csillag mindenké előt jelenté, hogy összesen 107 küldött jelent meg az értekezletre 139 meghatalmazással; azután felolvasta a több nagyobb városból érkezett üdvözlő táviratokat. — Kirschner Jakab nyitotta meg a szónoklatok sorát, kifejtve, hogy egyenlő állampolgári kötelezettség mellett egyenlő jognak is kell lenni; s meg nem engedhető, hogy Magyarország 15 millió lakosa közül csak néhány ezer birjon választási joggal. Közletséssel fogadott beszédé végén egy manifestumot ajánlott elfogadásra, melyben felhívja a népet, hogy követelje általános szavazati jogát. Mintán meg Frankl, Csillag, Irlinger és Szabó szólottak, az értekezlet egyhangulag az általános szavazati jog mellett nyilatkozott s elhatározta, hogy a fenemlített manifestumot országszerte terjesztetni fogja. — A hétfői értekezleten Kirschner eme határozati javaslatot hozta indítványba: Mondja ki az értekezlet, hogy minden rendelkezésre álló törvényes eszköz felhasználása mellett az országban

hatalmas agitációt fog kifejteni a czébből, hogy az általános választási jog törvényerőre emeltessek. Ennek elérésére a leg-hathatósabb eszköznek tekintik. 1) Egy magyarországi párt alakítását ezen elnevezéssel „választásra nem jogosultak pártja,” mely magának azon feladatot tűzi ki, az ált. választási jog követelését erőnyire juttassa s a melybe belépett minden választásra nem jogosult. 2) A fentiek értelmében tömeges körvény intézését az országgyűléshez. 3) A legelőbb az országgyűlési választásoknál ottani, hogy csak oly képviselőket küldessenek az országgyűlésre, kik azon irásbéli ígéretet adják, hogy az általános választási jog érdekében fognak működni. — Ezután Frankl Leó indítványára, az elnöklet megbízatott, hogy egy országgyűlési képviselőt felkérjen a belügyminiszter az interpellációt intézni, a rendörség azon intézkedése tárgyában, hogy biztosítgk választása nem engedtetik a congressusnak. A „Munkás Heti-Kronika,” és az „Arbeiter-Wochen-Kronik,” megválasztatnak a „nem választók pártjának” hivatalos közlönyül, tekintettel azon tevékenységükre, a melyet a mai congressus létesülési érdekében kifejtettek.
— **Az országgyűlési 48-as párt,** valamint a multban úgy ezuttal is czélszerűnek látja, hogy az általános képviselőválasztásoknál követendő magatartás a 48-as köröket mint az egyes polgárokat egy jövő május 5-én Budapesten a Hungaria szállodában (5-ik számú teremben) tartandó országos értekezletre ezenal bizalomteljesen meghívja, remélvén hogy arra minél számosabban megjelenjen szivesek lesznek. Egyszersmind pedig, minthogy némely kerületben a választási mozgalom máris megindult, arról értesíti t. elvtársait az országgyűlési 48-as párt, hogy addig is míg a május 5-ki értekezlet e végre bizottságot választana, alólt elnököt bízza meg, hogy a választásokra vonatkozó ügyekben hozzá intézendő kérdésekre a kívánt felvilágosításokat megadja. Kelt az országgyűlési 48-as pártnak 1878. évi április 2-án tartott üléséből. Irányi Dániel elnök.

KÜLFÖLD.

A béke esélyei ismét kedvezőknek mutatkoztak. Az ünnepek alatt seregostül jöttek a béke galambok s az előconfentia nemcsak biztosítottnak látszott, hanem Bismarck a meghívókat is szíjjelküldte. Az előconfentia összehívása elől azonban úgy a muszka hadseregnek Drinápolyba, mint az angol flottának a Besika öbölbe kellene visszavonulnia. Ez állítottat fel mint előfeltétele a confentianak. Ezen elvonulás ellen Muszkaország azt hozza fel, hogy Drinápoly messze esik Konstantinápolytól kivált ha a törökök a sineket feltalálnak szedni és hogy a porta elengedése értelme nem nyújt biztosítékot miszerint a muszka hadak elvonulása után újra actio-na ne lépjen. Anglia ellenkezőleg Drinápolyt közelnek találja, s nem lát biztosítékot az iránt, hogy az angol flotta látványtval nem ejtke a muszkaik hatalmukba Konstantinápolyt. A békére való kilátás tehát ismét enyészni kezd.

Ezzel mentem egyenesen a „Hölygütár” szerkesztőjéhez.
— Szerkesztő úr, mondám, ez a novella meglesz néhány nap alatt, kérem előlegezzen rá hat forintot.
— Most adtam Laczinak, — szölt a szerkesztő.
— Mennyit? kérdeztem.
— Harmincz pengő krajczárt.
Itt megjegyeztem, hogy Beöthy László akár előleg, akár kölcsönkép soha sem kért többet, mint harmincz pengő krajczárt.
— Hiszen abból maga is alig ebédelhet, mondám.
Erre a szerkesztő átadta az általam kért hat forintot.
Mentem egyenesen a „Komló”-ba, mert tudtam, hogy Laczi a 30 pengő krajczárral nem ment a sasba ebédelni.
Csakugyan ott találtam; egy asztalnál ült, kis palack bor szerénykedett előtte.
Oda ültem, s Laczhoz nem szólva, a pinézért oda intém s pár palack bort s ételeket rendeltem mindkettőnk számára.
Te Árpád, szölt Laczi a pinézért távozta után, csak harmincz krajczárom van.
— Ne busulj Laczi, viszonzás, van nekem több.
— Mutasd mennyi.
Megmutattam, s ő az ötöst s egyest megpillantva kezét összcsapva szölt:
— Tyhű pajtás, ennyi pénz a világon sincs.
Ilyen patriarchális életet éltünk akkor a fővárosban.

FÁRCZA.

Ha...
a multam képeit
Merengve nézem én:
Betölti szívemet
Fájdalmas érzemény,
És a szemem
Önkénytelen
Hullatja könnyeit.
Ha nézem a jelent
S látom, hogy az nagyon
Sivár, örömtelen:
Sóhaj kel ajkamon.
És a szemem
Önkénytelen
Hullatja könnyeit.
S ha elgondolkozom
A jövődö felett:
A komor esüggedés
Meggzálla lelkemet.
És a szemem
Önkénytelen
Hullatja könnyeit.
Záray.

Az ötvenes évek irodalmi élete a fővárosban.
— Kor- és jellemrajz. —
Ozoray Árpádtól.
I.
A főváros mint mindenha, úgy ma is központja volt a nemzeti irodalomnak. Innen indult, s indul ki még ma is minden oly eszme, mely a nemzeti élet ébrentartására irányult, s irányul.
De mily nagy a különbség a mostani s az akkori irodalmi élet s viszonyok közt.
Mily laza most a viszony az irodalmi férfiak között, s mily erős volt az összetartás akkor közöttük, bizonyára a közügyek javára.
Pedig akkor még nem volt írói és művészi kör, mint ma, s mégis egyöntetűbben léptek föl akkor, közérdekű kérdésekben; mert akkor a közügyek mindnyájunk érdeke volt, nem úgy mint ma, midőn egyes kotteriák a közügyeket saját monopoliomok gyanánt tekintve, azt az elvet követik, hogy a ki nem tartozik a kotteriába, az nem is szólhat illetékesen a közügyekhez.
Pedig akkor is megszölkát az irodalom munkásai, mint ma, csak hogy más, nemesebb eszme lelkesítette őket tevékenységre, munkásságra: az önzetlen hazaszeretet, s a tisztá nemzeti önérték.
Epen ezért talán nem lesz érdektelen a két évtizedet átölölő irodalmi életéről egyet mást elmondanom.

Az ötvenes évek derekán, mint egészen ifjú, alig tízennyolcz éves legényke kerültem a fővárosba, eltelve az irodalom férfai iránt való tisztelettel, s a vágygal, hogy közbük szinte fölvetessem, s csekély tehetségemet velük együtt a hazai közérdek apólasára érvényesítem.
Mily nagy volt örömem, midőn apró munkalataimmal rövid idő alatt sikerült az irodalom kiváló férfainak figyelmét s érdekeltséget felköltenem. Oly férfiak, mint Fáy András, Császár Ferencz, Nagy Ignác, b. Kemény Zsigmond, Pákh Albert, Dobsa Lajos, Vahot Imre, Kövér Lajos, Lisznyay Kálmán, Berecz Károly, Beöthy László, Tóth Kálmán, Sárosy Gyula, Szelestey László, Tóth Endre, Degré Alajos, sat. testvéreként fogadtak maguk közé, s nyájasa leereszkedéssel buzdítottak kintartásra.
Főhadizászlásunk ez időtájt az ujvilág utcai aranyas vendéglő étterme volt, hol délben és este szellemes eszmecsere közt mindig kellemesen töltöttünk el pár órát.
Itt történt egyszer, hogy az átalellenben ült Dobsa Lajos azt kérdezte a mellettem lévő Beöthy Lászlótól:
— Hol lakol Laczi?
— Sehoh, viszonzá ez.
Ekkor hozzám fordulva szölt:
— Hát te Árpád, hol lakol?
— Beöthy Laczival, viszonzám, nem ügyelve, ennek adott humoros válaszára.
Bezeg jó izz kaczagásra fakadt az egész társaság erre a valóban mulatságos qui pro quora.
A dolog pedig úgy áll, hogy a nádor

utcai Marezibányi-féle házban csakugyan együtt laktunk Laczival.
Itt történt meg egyszer is, hogy egy reggel Beöthy Laczi fölébredvén ily kérdéssel fordult hozzám:
— Tudod e Árpád, miért nincs nekünk pénzünk?
— Nem én, feleltem a sajátságos kérdésre.
— Hát azért folytatta Laczi, mert a ház- és lakás-számunk 6, ezt pedig az úr isten 9-esnek nézve, oda cimezi a puzes leveleket.
Egy ízben meg úgy déltájt elindultunk az aranyas felé; összes pénzünk az én zsebemben volt egy tíz pengő krajczáros bankóban.
A hatvani utcai Cziráky házhöz érve, ott állt, mint rendesen, a csonka-honvéd a szögleten.
— Te Laczi, szölkátam oda adom ezt a tízest ennek a honvédnek.
— Add oda Árpád.
— Oda adtam.
— Hát mit ebédeltünk? — kérdezte Laczi, midőn kissé tovább haladtunk.
— Menjünk haza, aludni, pajtás.
Haza mentünk.
Lefeküdtünk, azonban a nagy buzgóság nem engedte, hogy elaludjunk.
Néhány perc múlva László barátom fölkel, s egy csomó kéziratot hóna alá csapva, távozott.
Rövid idő múlva magam is fölkeltem, s az asztalhoz ülve, egy iv papírnak negyed részét beirtam.

Anglia ultimátumát intézett a szep-
tvari kormányhoz, melyben kijelenti, hogy
vagy elfogadja az összes béke feltételeket
Európa népe vagy lövet. Anglia folyton
tegyék meg, az indiai hadsereget hadiakra
állítja. Lytton lord az indiai alkirály Sum-
laha ment, személyesen akarván vezetni az
indiai csapatok összpontosítását. Az indiai
csapatok Malába szállították az első na-
gyobb szállítmány mégis 22-ére érkezik
oda. Oroszországban a forradalom előjelei
mutatkoznak. Moszkvában diáktüntetést
volt 15 diák, kik politikai vétség miatt
elűntek Moszkvába érkezett. A pályau-
varnál, mielőtt 150 diák fogadta a poli-
tikai bűnösöket. Midőn a kocsi megindul-
tak a diákok kiáltani kezdtek: „Le a
kalapokkal! és kiáltások nagy néptöme-
get csodítottak össze, kik a diáksereghez
csatlakoztak kivált midőn megtudták, hogy
a 15 diák a jog és igazságot szenved s
a kormánytól illőzetik és számláztatik. Az
igazgatóság egyre nőtt s midőn a rendő-
ség közbé lépett, néhány fiatal ember re-
volvert vont elő. Erre borzasztó jelenet kö-
vetkezett. 8 megütemény hallgatóságot mege-
beszél, az egyik halálosan. Sokan csekély
sérülést szenvedtek. A czár nyugtalan és
nem érzi magát biztonságban a nihilista
üzelmek ellen, s azért kívánja a háborút
hogy ezáltal a nép figyelmét elvonja s a
forradalmi elemeket a harctérre küldje.

A törökök folyton erősítik állásaikat
és csapataikat sürgősen vonják össze. Az
első lövés angol részről s a törökök újult
erővel rontanak vérszopó ellenségeikre.

Franciaország május 1-én megnyitja
a párisi világkiállítást délelőtt 10 órakor
a Trocadero. Az ünnepélyességen jelen
lesz 30000 meghívott vendég. Bismarck-
nak Gambetta-val legközelebb találkozásá
volt. A titkos beszélgetésről különféle hírek
keringnek. Hírlik, hogy Bismarck megalko-
dott volna Gambetta-val, miszerint E. szász-
Lotharingiát visszahadja Franciaország-
nak, ellenben kikötö, hogy Franciaország
ne akadékoskodjék az ellen, ha Nemetor-
szág magához ragadja Hollandiát.

Oláhországot már nagyobbbrést meg-
szállították a muszka hadseregek. Zimmer-
mann tábornok hadteste Bessarabiába von-
ult. Bukarest pedig egész körül van véve
katonasággal.

Károly fejedelem lemond és utnak
kiszáll és Pétervárt már kiszemelték
azt az egyént, a ki kellő pillanatban át-
vegye Románia kormányását.

A kamrában a külügyminiszter ama
nyilatkozatot tette, hogy a román hadsereg
nem hagyja magát legyőzve, hanem
vissza vonul a kárpátok közé.

Milán fejedelem egy hatalmas párt
detronizálni igyekszik s helyette Nikiczát
választani fejedelemnek. A pápa — a mint
Rómából távirják — beteg.

Legújabb.

Az orosz-török háború kitört. Uj-Bul-
gária török lakossága, mint ezt a muszka
távíró is beismeri — fegyvert ragadott a
muszka hadsereg ellen s keményen püföli.
Az oroszok 500 embert és 8 tisztet vesz-
tek. A felekők száma 15.000 re megy
s pompásan vannak felfegyverkezve, a mi
arra mutat, hogy a török felekők nem a
maguk segélyével álltak lábra. Az angol
kéz működik hihetőleg. Kongresszusról ily
körülmenyek közt annál kevésbé lehet szó,
mert Goresakoff halálos beteg, consiliumot
tartottak felette s megmentéséről lemondtak.

A titkos muszka nemzeti kormány ki-
áltványt bocsájtot közre, melyben a népet
a szarnok ellen bosszúra és fegyver raga-
dásra hívja fel.

Bismarck Friedrichsrubeha súlyos be-
teg lett epemirigyben.

A czár ultimátum, véd- és daczsö-
veget követel Oláhországtól, vagy le-
győzvezzel fenyeget.

Balogh Károly mohácsi kerületi országos képviselő beszámoló beszéde.

D-Szekesön április 22.
A 3 év, mely alatt önök — t. vá-
lasztók! — a jelen országgyűlésen kép-
viseltem, két vagy három hó múlva le fog
járni.

Mielőtt önöktől búcsút vennék, köteles-
ségemnek tartom, önök mintázokról rövi-
den tudósítani, mik a törvényhozás kebelé-
ben ezen három év alatt eddig történtek,
megviláztat, hogy álláspontomhoz, melyet
megvalósztatásom alkalmával elfoglaltam,
hű maradtam, hogy a törvényhozás mun-
kálkodásaiban több közhasznú törvény al-
kotásánál tevény részt vettem, némely és
több törvénynek megalkotását, melyeket az
országra nézve sem szükségesnek, sem til-
vosnek nem tartottam, elneveztem,

Miként minden alkotmányos országban,
úgy nálunk is, a törvények a nemzet vá-
lasztók többségének alkotmányos akaratából
keletkeznek az országgyűlés többsége, s többség
akaratából a megalkotott törvények.
A kisebbségnek hazafini kötelessége:
meghajolni a nemzet országgyűlési többség-
ének akaratából származó törvények előtt,
— mit tenni sokkal magasabb fokozatban
azok kötelesek, kik a választások alkalmá-
val a törvényhozás többségét szavazataik-
kal megalkotni segítettek.

Ha vannak ezen törvények, kivált azok
között is, melyek alkotását ellenkeztem, olya-
nak, melyek önökre nézve valósággal ter-
hesek, melyek talán nem is épen az ország
népe nagy tömegének, nem épen a kisebb
földbirtok gazdáinak, nem a nemzeti
gyári- és kézműipar, nem az ország nagy
részében még elhanyagolt kereskedelmi for-
galom, nem a munka közzgazdászati értéke

emelésének, nem a jog, a köz- és egyéni
szabadság jól fellogott egyetemes érdeké-
ben alkotottak: — ezen és ily törvényekre
nézve most már — a multat illetőleg, csak
azt tanácsolhatom, hogy azoknak engedél-
meskedni, azokat megvárani kell, — a jó-
vót illetőleg azonban azt tanácsolom: tisz-
teljék és bücsüljék meg — t. választók! —
alkotmányos jogaikat, érdeklődjenek me-
gebben a köztgyekek, ne legyen senki vak
eszköz előréle érdekek gyamolításában, —
ha beköszönt a képviselő választás, adják
szavaikat arra, ki önökhez és egyetemes ér-
dekeikhez legközelebb áll, ki bír búcsul-
tós akaratral, értelmiséggel, a valódi férfi
vas akaratával és kitartásával, ha nem is
igér p. o. egy darabka követést utat, egy kis
országos vagy heti vásárt, nem is hajlás
a miniszterek előszóiban egyesek rész-
re kicsinyes kedvezéseket, kegyelmi mor-
szalékokat, maga vagy mások számára hi-
vatalokat s több etélet, — de önök többség-
ének érdeket lelkiismeretesen fogják kép-
viselni, a választásnál önöknek adott szavát
férfiasan fogja megtartani;

s akkor — ha a választó nép a vá-
lasztó kerületek többségében eképen fog
cselkedni, — meg fogják önök látni, hogy
a nemzet és nép nagy többségének érdekei
a törvényhozás termeiben is magasabb
figyelemben fognak részesülni, érvényre
emelkedni, — meg fogják látni, hogy az
1867-ik évi kiegyezési törvények időszert
revisio alá fognak kerülni, a nemzet érde-
keihez képest alkotmányos úton rendezetni,
— a korcsmáltatási, halászlai és egyéb
maradványait az ury jogoknak nem egyedül
az egyik váltásra jogosultnak kedvezme-
nyezésével, miként a szöllődezmaváltás-
nál történt, hanem a kölcsönös érdekek
kölcsönös mérlegelésével fognak szabályoz-
tatni, — meg fogjuk látni, hogy a kormány-
nak és hivatalnokainak, a bíráltnak felelő-
sége a törvénynek helyes végrehajtására,
kötelességei buzgó és kifogástalan teljesi-
tésére nézve, nem lesz pusztá szó, miként
jelenleg, hanem a polgári szabadságnak, a
személy és vagyonbiztonságnak, a hitel
emelkedésének kiváló biztosítéka.

Átmegek most azon törvények ismer-
tetésére, melyek ezen országgyűlésen eddig
hozattak, megemlítve röviden mindegyik-
nél azon álláspontot, melyet elfoglaltam,
megvilágitva azoknak kiválóbb rendelke-
zéseit.

1875-ben

nevezetesebb törvény az általános jöv. pó-
tdóról szóló XLVII-ik.

En ellene szavaztam, mert meggyőző-
déseim az volt, hogy az értékekben amúgy
is sokat veszített magyar földbirtokot újabb
adókkal terhelni nem szabad.

Nevezetesen a 80 millió járadékkölesön-
ről szóló XLIX-ik törvény.

En nem szavaztam ezen tvény alko-
tása ellen, mert az 1873 és 1874-ben meg-
szavazott 153 milliót visszafizetéséről
már azért is komolyan kellett gondolkodni,
mivel ezen adóssággal az ország államjöv-
sége elzalogosítottatván, azoknak a végzetes
zár alóli felmentése hazafias kötelesség volt.
Nevezetesen az LV-ik törvény az 1876-ik
évi államköltségvetéséről.

En az államköltségvetés vitáiban te-
vény részt vettem, s azt a Tisza-minisz-
teriumnak nem szavaztam meg.

1876-ban

a nevezetesebb törvények a következők:
III-ik törvény Deák Ferenc emléké-
nek törvénybe íratása.

En a hazafias őszinte érzelmeivel
vettem részt e nagy hazafi jóakarátának
érdemei elismerésében.

A miért a politika terén küzdök, nem
más, mint az, mit Deák Ferenc 1867-ig
akart, de mit válságos kísérletekkel ke-
resztül vinni nem tartott viszony- és idő-
szertűnek.

Az én meggyőződéseim tehát az: hogy
t. nyleg minden esetben csak az 1867-ki
kiegyezés alapján mozoghatunk, mert e
kiegyezés törvényé vált, s míg törvény,
annak engedelmeskedni kell a haza min-
den polgárainak, — de ebből a jogfentartás
szerves alakja tekintetében sem a vá-
lasztókra nézve, kik törvényhozókat szabad
választhatnak, sem a törvényhozókra
nézve nem azt kell, lehet és szabad követ-
keztetni, hogy az országnak az 1848-ik
évi törvényeiben fentartott függetlenségéről
és önállóságáról, ennek természetes és ok-
szertű feltételeiről örökre lemondjunk, hogy
az ország ezen közzjogát alkotmányos úton
se tartjuk fen, hanem következék az: hogy
hazafini kötelesség arról gondolkodni, mi-
szerint egy alkotmányos párt a törvény-
hozás kebelében, tehát alkotmányos úton
adjon kifejezést ezen fentartásnak, tartsa
fen az ország elvitázhatlan közzjogát.

En ezen meggyőződéseimhez képest
kijelentem, hogy az 1848-ik évi törvények
alaján állottam.

A IV-ik tvény a dohányjövédéki sza-
bályok módosításáról.

E törvényből jegyezzék meg maguk-
nak, hogy jövőre a dohánytermelési enge-
délyt a dohánybírók felügyelőségénél kell
kérni.

A saját használatra való dohányter-
melési engedélyt a pénzügyi igazgatóság-
nál, hogy ezen utóbbira nézve minden en-
gedélyezett \square öl után 40 kr. fogyasztási
illetéket és a felügyeleti illetéket kell meg-
fizetni.

Ha valakinek saját termeléséből do-
hánya marad meg, azt jelentse fel, s ekkor
kap annak további élvezetére engedélyt, ki
pedig ezen bejelentést elmulasztja, jövédéki
büntetésbe keveredik.

Végre figyelmeztetem az előjáróságot,
hogy a tett bejelentéseket a törvény szerint
havonként terjeszsek fel az illető hivatalok -

hoz, mert mulasztás esetében 5 frttól 100
frig fognak büntetettetni.

V-ik törvény, a község rendezéséről
szóló 1871. XVIII. tvény módosításáról.

E törvényt az előjáróság olvassa fel a
község lakói előtt, mert a tudni valók köz-
használatnak.

Ha egyik másik község saját vagyona
jövédelméből felezi kiadásait, a község
kötelessége való felvétel bizonyos taksához
kötethi, csak hogy e tárgyban szükséges
szabályrendeletet alkotni, azt a törvényha-
tóság által jóváhagyatni és kihirdetni.

VI-ik törvény, a közigazgatási bizott-
ságokról.

En ezen törvény ellen vitáztam és sza-
vaztam 1876. január 18-iki beszédben,
mert megcsönkította a törvényhatóságok
önkormányzatát.

XIII. tvény, A cselédtörvény.
E törvényt is ismertetni kell a közsé-
gekben.

Különösen D-Szekesőre nézve ajánla-
tos, hogy első fokú hatóságért folyamodjék
az illetékes helyre.

XIV. tvény, A közezségügyről.
Bárnemnyire bonyolódott, nagyon köz-
ponosított és terhes is ezen törvény, s jölle-
het nem tartottam megalkotását most még
időszertűnek, de nem szavaztam ellene, mert
ezt az emberiség érdekeinek biztosítása sok
tekintetben indokolta.

XV. tvény, A közdok kezeléséről.
Ezen törvény rendszeres kifolyása e
kormány közigazgatási szervezetének, té-
nyezője pénzügyi politikájának, — betető-
zése azon közzponosított műnek, mely az
önkormányzat romjain keletkezett.

Nyilt ellensége vagyok egész adózási
rendszerünknek, s ekként az 1876 ik évi febr.
15-iki 90-iki országos ülésben határozati
javaslatot írtam alá ezen törvény megalko-
tása ellen.

Különben az előjáróság hazafias köte-
lessége e törvény legszükségesebb részletei-
ről a község lakóit felvilágosítani, — meg-
ismertetni:

Az adófelügyelők hatáskörét, határo-
zatai elleni jogorvoslatokat.

A kivétő bizottságok hatáskörét s fel-
lebbezési hatóságát a felszólamlási bizott-
ságot.

Az egyenes adók kivetésére hivatott
községi előjárók hatáskörét s fellebbezési
hatóságát.

Az adóhátralékok beszéde tárgya-
ban a 37-ik §-t s ezt szabályozó kormány-
rendeletet.

Az adóelengedés tárgyat, feltételeit s
az eljárást.

A zálogolástól ment tárgyak ismer-
tetését.

Azt, hogy a zálogolási ellenigénykere-
sek a k. adófelügyelő ellen a kir. járás-
bírószághoz intézendők.

A bírságok elengedése tárgyabani el-
járást és jogorvoslatokat.

XVI-ik törvény a végrendeletekről.
E törvény alkotásában is tevékeny részt
vettem.

Ezt is szükséges a községek lakóival
megismertetni, már azon ténvénzt elozla-
tása végett is, mintha minden végrendelet
egyedül k. közzjegyzőnél kellene és
lehet csak megalkotni. A törvény csak
bizonyos és néhány esetben köti a végren-
deletek érvényességét közzjegyzői eljárás-
hoz.

XVII. tvény, A váltótörvény.
E törvény átalakítása időszertű köve-
telménye kereskedelmi és iparviszonyaink-
nak.

XXXI-ik törvény. A tisztí fizetések és
illetményekre vezető végrehajtás korlá-
tozásáról.

Ajánlom e törvényt a t. választók
figyelmébe.

XLVI-ik törvény. Az 1877-ik évi költ-
ségvetés.

Ez is élő tanúsága annak, hogy állami
háztartásunk rendezése nem sikerült, mi-
után 1877-re is több volt a kiadás a bevé-
teleknél.

1877-ben

nevezetesebbek a következő törvények:

VIII-ik tvény, Az uzsora korlátozá-
sáról.

Lesz-e e törvénynek jótékony hatása,
majd csak a jövő fogja megmutatni. Any-
nyi bizonyos, hogy a törvényhozást e rész-
ben a legjobb szándék vezérelte.

XX-ik tvény, A gyámsági és gond-
nokszági ügyek rendezéséről.

E törvényjavaslat tárgyalásánál hatá-
rozati javaslatot nyújtottam be, indokoltam
azt, indítványozva, hogy e törvény, miután
tárgya a polgári törvénykönyvbe való, vé-
tessék le a napirendről és utasítsák a
polgári törvénykönyv szerveztébe.

XXII-ik törvény. A kisebb polgári pe-
res bíráskodásról.

E törvényt is szükség a polgárokkal
megismertetni, mi leginkább a községi
jegyzőség feladata lenne.

Igen fontos törvény még: A magyar
büntető törvénykönyv, mely azonban csak
akkor és azon feltétel alatt lesz jogos, igaz-
ságos és tödvös, ha a büntető eljárás az
eskiúdszéki bíráskodással fog összekötte-
tésbe hozatni.

Legfontosabbak voltak azonban a vám-
szövetségről, a fogyasztási adókról, a bank-
ról szóló s a magyar képviselőház által
elfogadott törvényjavaslatok.

Ha e törvények szentesítést nyernek,
miután a vámszerződés 10 évre köttetik;
az ország vesztését éventént legalább
10 millióra lehet tenni.

Ennyit tartottam szükségesnek tudatni
a hozott törvényekről.

Tárgyalás alatt van az 1878. évi ál-
lamköltségvetés újabb deficittel.

Beterjesztve vannak:
A 80 millió bankkövetelés és osztrák
adósság újabb elvállalása iránt.

Az erdőről.
Az utakról.
A polgári perrend módosításáról.

A birói függetlenségéről szóló törvény-
javaslatok.

Ime ez képe a közel 3 évi magyar
törvényhozási munkásságnak.

Záródekl tudósítom még önökét és
bejelentem; hogy f. évi ápríl hó 14-én ott
feny Budapest az országgyűlési pártéletből
egy új párt alakult: „Egyesült ellenzék”
neve alatt.

Ezen új párt tagjai épen azon módon
alakultak pártta, miként a Tiszapárt 1875-
ben az 1872-iki országgyűlés végén. Akkor
az országgyűlési Tiszapárt sem, a Deák-
párt sem mondott le képviselői állásáról,
azoknak egyike sem kérdezte meg választó-
it, valljon felmentik-e egyikét is, másikat
is az 1872-ik évi választások alkalmával
adott szavuktól, beleegyeztek volna-e a vá-
lasztók e programmaltoztatásba, az akkori
fusióba, hanem már az 1875 iki országgyű-
lésen mint új párt, új programjukkal
szerepeltek.

Igy tett ezen új párt is, mely 1875.
Augusztusban a Tiszapárt programját
lön megvalósztva, most pedig saját pártja
megbuktatására új pártta alakult.

En — t. választók! — nyiltan, őszin-
tén mondom el önök előtt meggyőződése-
met.

En nem támogattam a Tisza-kormányt,
— most sem támogatom, — s mit fogok
tenni a jövőben, azt elém szabja a meg-
választatásomkor adott szó, de azt kerekén
kimondom:

hogy ezen új pártnak nincsen pro-
gramja, nincsen önálló politikai hitvallása,
hogy ezen új pártnak egyedüli célja:
a Tisza-kormány megbuktatása, mi bár-
nemnyire kívánatos is, de nem pártpro-
gramm,

hogy jobb vagy mástéle közzgazdászati
és pénzügyi egységet, ugyanazon 1867-ik
évi közzjogi alapon ezen új párt sem hoz-
hatott volna létre, de ha volna alkalma,
jövőben sem lenne képes.

Azt mondja ezen új párt lapja, hogy
ő olyasmit nem ígér, mit nem lenne képes
végrehajtani, ha kormánya jut, — hogy
Tisza Kálmán szegre akasztotta Magyar-
ország önállóságát és függetlenségét s
mindkettő feltételeinek közzjogát, s oly dol-
gokat ígért (e) j? hát ezen új párt tag-
jai nem ugyanazt ígérték?) miket azután
nem tudott beváltani.

Rölk, a közzjogi ellenzékről pedig
azt mondja, hogy a mi kenyerünk: a nép
holondítása.

Menjünk tovább, és lássuk mit ígér
ezen új párt, s vajlon van-e programja-
nak új és önálló tárgya ezen ígéretekben,
s lássuk, melyik az ámitó, a népbolondító
kettők közül?

F. évi ápríl 14-iki nyilatkozatában
mondja ezen új párt:
miszerint azért egyesült, hogy erőseb-
ben ellenőrizze a kormány eljárását,
hogy a valódi képviselői kormány-
zatot lehetővé tegye.

Ez, t. választók — nem program,
ez egy semmit sem mondó közhely —
semmi más; mert a kormányt minden párt,
minden képviselő a maga álláspontjából
köteles ellenőrizni, — a képviselői kor-
mányzat pedig bármiféle alkotmányosan
alakult többségnél lehető; mert egyiknek
sem célja, a létezőt felforgatni, hanem a
létezőt mint tényezőt acceptálni kell; alkot-
mányos úton megváltoztatni lehet.

Azt mondja tovább:
hogy a magyar állameszmét akarja
megszilárdítani, — de hiszen azt akarja
Tisza is, mi is.

zt mondja: hogy a polgárok szabad-
ságjogait akarja biztosítani. No de miért
nem tette ezt ezen új párt mindjárt akkor,
midőn még a Tisza-pártban többségben
volt, s miért ígéri ezt egy konkrét eset in-
dokáló csak mostan, hiszen az osztrák
törvényhozás alkotmányos existenciájának
első nyilatkozása; a személy, a házittiz-
hely, a vagyon biztonságának törvénye
volt a hatalom önkénye ellenében.

Azt mondja: hogy fen akarja tartani
az 1867-ik évi közzjogi alapot és kapaso-
latot, — hisz maga ezen nyilatkozatot,
úgy miként szerkesztve van — Magyaror-
szág eddig alkotmányosan és óvolag fen-
tartott államönállásának, függetlenségének,
a magyar állameszmének örökre feladásá,
mit Tisza sem tett, mert — miként maga
ezen új párt lapja mondja, — a bihari pon-
tokat szegre akasztotta, csak a napi ren-
dől vette le, de legalább formailag nem
adta fel.

Azt mondja ezen új párt, hogy más
kültügyi politikát akar, és megakadályozni
az osztr hatalomterjedést Törökországban.
De ez is minden magyar akaria pártszine-
zet nélkül, — a mulasztások egyenesen az
1867-ik évi közzjogi dualismusra a monar-
chia diplomatájára vezetelmük vissza —
a végleges megoldás pedig a jövő titkai
közé tartozik.

Azt mondja ezen új párt: hogy fen
akarja tartani a monarchia véderejét, hisz
azt a Tisza-kormány nem csak akarta,
hanem a magyar államháztartás nyomora
mellett, az ország adózoinak talterhelteté-
sével a legnagyobb mértékben fogantol-
sította is.

S a mi legfuresőbb, az is mondja
ezen új párt: hogy más közzgazdászati és
pénzügyi kiegyezést akar megkötöni és létre
hozni. Talán 10 év múlva? — mert hiszen
a képviselőház a vámszövetség, a vámtar-
ifa, a fogyasztási adók, a bankra vonat-
kozó kiegyezési törvényjavaslatokat már
elfogadta 10 évre. Kivel akarna t:hat ezen
új párt képviselőházi többsége, ha csak-
ugyan létre jönne valaha új egységet
kötöni?

Vagy talán azt hiszi, hogy az osztrák
törvényhozás azon esetre, ha Magyarország
nem fogadja el a 80 millió bankadósságot,
el fogja vetni a képviselőház által elfoga-
dott kiegyezési törvényjavaslatokat? Irig-
lem — t. választók! — azoknak erős hitét,
kik azt hiszik, hogy e 80 millió adósság
megtagadásáról, melyet a bank csak 10
év múlva követelhet vissza, melynek éven-
kinti 1 millió kamatátalányához Magyar-
ország, ha elfogadná ezen adósságot, csak
300.000 frttal járulna, elutasítaná magától
azon 10 vagy 15 millió évenkinti hasznót,
melyet neki a vámszerződés, a vámtarifa,
a fogyasztási adók körüli eljátozoltat elő-
nyük 10 évre biztosítanak.

Az új párt többi programjátaj pe-
dig többnyire oly revizionális óhajások,
mely revisióra maguk ezen új párt tagjai
szolgáltatnak okot, midőn ezen most revisió
alá vonni kívánt törvényeket megalko-
tani segítettek. — Vajlon az 1876 ik év
XV. adókezelési törvényt nem egyhangulag
szavazta meg a Tiszapárt? s a jobboldali
ellenzék?

Önök higgadt megfontolására és ité-
letére bízom — t. választók! — most már,
vajlon nem ezen új párt-e az, mely a né-
pet ámítja? — vajlon azon kenyér, melyet
én és 48 as pártfeleim eszünk, melyet vá-
lasztóinknak nyújtunk és ígérünk, nem az
önzeten hazafiaság, a becsület kenyeré-e?

A mi zászlónkon áll felirva, Magyaror-
szág népének a 48 as törvényhozás, a 48-as
néhez küzdelmek nagy emberei iránti há-
lája!

A mi zászlónkra van felirva az ország
boldogult és szebb jövőjének ígértőlődjé!
E zászlón áll írva Magyarország füg-
getlensége és állami önállóságának, a magyar
állameszmének kép., azon szent remény:
hogy a magyar egykor mégis gazda és ür
lesz saját országában, s jól meg fog ferni
régi szomszédja mellett.

Ki az önök közül, ki e képet, e re-
ményt szívéből kitörülthet?

Ki az önök közül, ki ne találna vigasz-
talást és meggyugvást még abban is, hogy
mindig fognak találkozni választók e haz-
zában, kik mindenkor fognak küldeni oly
kisebbséget, kik a magyar nemzet ezen
szent országát teljes épségben fogják ha-
zafias óvo szavakkal a magyar törvény-
hozás termeiben felatartani?

Igen — t. választók! — a t rhes élet-
események áramlata fenyegetőleg csapott
össze fejünk felett, — a várakozás már
kinos, a kitartás nehez.

De az ígért földének utjai mindig
göröngyösek, nehezek, kinosak. — 40 évig
hosszu és sok szenvedés, megpróbáltatás
között tévelygett Izrael népe a puszták
sivatagain, — kétségbeesésben megtárgadta
Istenét, — az is megmátdta az aranybor-
jút, — s csak midőn ezt és egykori élve-
zeteinek hazáját elfelejtette, tért vissza is-
mét Istenéhez; bejutott az ígért földjébe,
szabad és önálló hazájába, — melyet, mid-
dön elvesztett, maig sirat.

Vas akarat és kitartás legyen önökben
is t. választók.

Ezzel befejeztem beszédemet, s miután
mint képviselő alig fogok önökkel ily lá-
tozogatott körben találkozni, kérem önökét,
emlékez

A városi tisztviselés ügyében a deakpárti korifeusok konferenciára hívták a pártjúbéli bizottságnyi tagokat...
A baranyamegyei gazdasági egyesület ma (szombaton) délután 3 órakor a megyeház gyűléstermében gyűlést tart...

Az idej pécsi orsz. dalár- és zenélnepély műbizottsága Erkel Ferenc elnöklete alatt már megállapította az ünnepély zenei műsorát...
Az idej pécsi orsz. dalár- és zenélnepély műbizottsága Erkel Ferenc elnöklete alatt már megállapította az ünnepély zenei műsorát...

Az országos dalárszövetség központi bizottsága az előbbi újdonság szerint vérmes reményeket köt a szóban forgó ünnepélyhez...
Az országos dalárszövetség központi bizottsága az előbbi újdonság szerint vérmes reményeket köt a szóban forgó ünnepélyhez...

A pécsi-mohácsi vasút üzletgazdatisztelekhez többek között a következők is tartoznak...
A pécsi-mohácsi vasút üzletgazdatisztelekhez többek között a következők is tartoznak...

A pécsi kölcsönsegélyező egyesület választmányának legújabb közlönye...
A pécsi kölcsönsegélyező egyesület választmányának legújabb közlönye...

A helybeli közéleti híradások közt egy szokás kezd terjedni, melyet nem ajánlunk eléggé a szülők és tanárok figyelmébe...
A helybeli közéleti híradások közt egy szokás kezd terjedni, melyet nem ajánlunk eléggé a szülők és tanárok figyelmébe...

Hozták maguk közt divatba „Studentenfutter”-nek nevezik, mely mandula és molszola szőlőből áll...
Hozták maguk közt divatba „Studentenfutter”-nek nevezik, mely mandula és molszola szőlőből áll...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

A budai külvárosi községi iskolához igazgatótanítóul Rozsics közséki tanító választotta meg az iskolásék...
A budai külvárosi községi iskolához igazgatótanítóul Rozsics közséki tanító választotta meg az iskolásék...

A Kötönyfalvi „Pécsi Dalárda” érdemes karmesterét Wachauer Károlyt a „Közlöny”-ben...
A Kötönyfalvi „Pécsi Dalárda” érdemes karmesterét Wachauer Károlyt a „Közlöny”-ben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

A baj abban rejlik, hogy a kútmester a közutak rovására magánutakba eresztí a vizet...
A baj abban rejlik, hogy a kútmester a közutak rovására magánutakba eresztí a vizet...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...
Az előző évi károsítástól a szőlővel szemben...

Egy tanító (6-12 éves) gyermekeknek házi magán órát adni. Bővebbet a kiadói hivatalban.
*Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések
3586 szám 90. (2-2) 1878
NAGY FERENCZ lapfőtulajdonos.
HAKSCH EMIL KIS JÓZSEF felelős szerkesztő. Szerkesztő társ.

Árlejtsési hirdetmény.
A tekintés közlővel f. é. 45/3455. szám alatt hozott határozata alapján ezenel köztudomásra hozatik, hogy a helybeli Rudolphineum árvaháznak az elfogadott terv és költségek szerinti felépítése f. é. április hó 29 én dél előtti 10 órakor a városi ház második emeletén levő gazdasági hivatalban zárt ajánlati tárgyalással összekötött nyilvános árlejtsési utján ki fog adatni.
Mírói a vállalkozók azzal értesítettek hogy a megfelelő 10% bánatpénzzel ellátott erre vonatkozó zárt ajánlatokat legkésőbb f. évi április hó 28-án délután 5 óráig a polgármesteri hivatalban annál is bizonyosabban beadni el ne mulaszták, miután később netalán beadandó ilyenemű ajánlatok figyelembe nem fogtak vétetni.
Végre értesítettek a vállalkozni szándékozókat, hogy ezen építési vonatkozó terv és költségek, nemkülönben árlejtsési és építési feltevések Lachner kiküldött városi tanácsnok úrnál a hivatalos útkarban az árlejtsési napjáng bármikor betekinthetők.
Pécsett, 1878. évi április hó 16-án tartott tanács ülésből.
Pécs szab. kir. város tanácsa.

Árlejtsési hirdetmény.
A pécsi m. kir. pénzügyigazgatóság illetékszabási hivatalok s kerületbeli adóhivatalok szolgálai személyzet ruházatának beszerzése céljából f. é. május hó 10-én délelőtti 10 órakor az igazgatóság I. ügyosztályában nyilvános árlejtsési tárgyalás, illetőleg, miután csak írásbeli ajánlatok beadtak, ezek felnyitása fog eszközöltetni, melyhez minden vállalkozni szándékozó meghívatik.
A szállítandó ruházati tárgyak: 17 darab atilla (sötétzöld posztóból fekete sujtással) 17 darab nadrág (pantalo fekete-szürke posztóból) 16 sávoly zubbony (sötétzöld.) Az írásbeli, 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlatokhoz a posztó és sávoly minták, továbbá bánatpénz fejében 35 fnt készpénzben csatolandó.
Az ajánlatok f. é. május hó 9-ig délután 6 óráig az igazgatóság főnökénél átadandók.
A m. kir. pénzügyigazgatóság. Pécssett, 1878. április 23-án.

Cherny.
A híres szalmakalap tisztító!
Bátorkodom a n. érd. közönségnek tudtára adni, hogy nálam a Nepomuc utca 8. szám alatt mindenféle férf- és hölgykalapok u. m. lőszőr-, florenzi-, panama-, brüszli- és síkhej-szalmakalapot kivétel nélkül minden szíben kívánság szerint festve és legújabb divant szerinti átalakítva lesznek. Nem kevésbé ajánlom tehetséget mindenféle atlázbárony-, liszter- és gyapjúszövetek kivétel nélkül liper- és kész ruhákat mocok és peszettől kitisztítani, valamint vesztett színtiket a legdrágább és legújabb állapotukba vissza helyezni. Számos látogatásért eszedezik, mely tisztelettel Schönl Lipót, szalmakalap tisztító és férisszabó. Pécssett, Nepomuc utczában 8. sz.

GABONA ÁRAK
a f. é. április hó 19-én tartott hetivásáron.
I. oszt. II. oszt. III. oszt.
Búza 100 kg. ft. 11.— ft. 10.5) ft. 10.20
Kétszeres „ „ „ 9.30 „ 9.10 „ —
Rozs „ „ „ 8.30 „ 8.20 „ —
Árpa „ „ „ 7.00 „ 6.80 „ —
Zab „ „ „ 6.70 „ 6.50 „ —
Kukoricza „ „ „ 8.30 „ 8.10 „ —
Hajdina 100 kg. ft. —
Széna „ „ „ 2.20
Szalma „ „ „ 1.00

IRODALOM.
A „Lányok Lapja” f. é. 8 ik füzetének tartalma: 1. Leányomok. Költmény Kisfaludy Atalától. 2. Az elvesztett gyémántgyűrű. Beszély, írta: Könyves Tóth Kálmán. [Vege.] 3. Felmadár. Költmény, Reviczky Gyulától. 4. A kandelabó mellett. Apró csevegések egyről-másról. Laczhazytól. 5. Mariska emléke. Költmény, Aradi Józseftől. 6. A torzkep. Beszélyke, Erdélyi-Mikes Rózsától. 7. A roncsoló torokból. Faldusiné. S. Adomák. Közl.: Pataky Tinka. 9. A földfelszín megcserepedése ellen. 10. Valódi kolozsvári töltött káposzta. Faugh Antonia és Izabellától. 11. Korom mint tragédia. 12. Mindenféle. 13. Kéressek. 14. Magánkéressek. 15. Feleletk. 16. Utólagos válaszok. 17. Hirdetés. 18. Számfelelvény, tréfásérdekessé, sakkfeladvány, megfigyelések, szerkesztői üzenetek. Megjelenik havonként kétszer, előző térsi ára félre 2 fnt. 12, évre 1 fnt. Kiadó hivatala: Budapest, ösz. utca 15. sz.
A „Magyar Nyelvőr”-nek küldje be, mely az így gyűjtött, a nyelvudományra valóban megbecsülhetlen kincsét, a postaföldjára meg fogja övni és az utókornak fontartani.
A „Bacsányi János” című irodalomtörténeti tanulmányra előzetes felhív Bayer Ferenc Sopronban. A munka 10—12 ivre terjed, ára füzve 1 forint.
A „Mariska emléke” című versgyűjteményre nyitott előzetes felhívás, a mű Tettey N. és társa bizományában megrendelhető és majus végén fog megjelenni. Ára 1 fnt.
A „Nep Zászlója” című politikai hetilap ápril 20-tól kezdve az előbbinél fele nagyságban jelenik meg és előzetes ára egy évre 2 fnt lesz. Tartalma tömörítve a régi.
A „Nemzeti Könyvtár” című alatt rendkívül olcsó árú füzetekben kiadja Aigner Lajos a következő régebbi írók műveit: Kazinczy Ferenc eredeti és fordított költői műveit, ünctáriását, utazásai, kiadatlan leveleit, kisebb prózáit, Bácsányi János műveit, Bácsányi János költeményeit s prózáit; Dayka Gabor összes költeményeit; Horváth Adam kisebb költeményeit; Vitkovics Mihály meséit és költeményeit; Bessenyei György válogatott műveit; Földi János költeményeit és leveleit; Amadé László összes költeményeit; Rüdai Gedeon költeményeit; Zrínyi Miklós Szigeti veszedelmét és kisebb költeményeit; Bercsenyi Daniel költeményeit; Kármán József összes műveit; Csokonai Mihály költeményeit; Kisfaludy Sándor regéit, Himfy István; Kisfaludy Karoly verseit, vigaszt, elbeszéléseit stb.; Kis János költeményes műveit; Kőlcsey Ferenc költeményeit, naplóját, beszédeit stb.; Mikes Kelemen törökországi leveleit és mulatságos naplóját; Fazekas Mihály Ludas Matyját és költeményeit; Vajza Péter válogatott elbeszéléseit stb. E művek nem fognak egyszerűre, de nem is szorosan egymás után megjelenni, hanem oly formán, hogy mind 3—4 m fog egy-mellett napvilágot látni s csak az ezekre lesznek fejezve, kezdőkötlet 3—4 m megjelenni. Hogy azonban oly helyekre legyen, a hol könyveskedés nincs, megkönyvitve legyen a „Nemzeti könyvtár” megszerzése, azok, kik 10 füzetnek árárt előre bérmentve beküldik, a füzeteket is bérmentve fogják kézbe venni.
Előzetes felhívás Oszaray Árpád „Alkonyat” című válogatott beszélyeire. Husz éves irodalmi pályam folyamán a „Hölgyfutár”, „Napkelet”, „Divatcsarnok”, „Vasárnapi Újság”, „Ne-

Gőzhajózási menetrend.
[Pósthajómenetek.]
Lefelé: Budapestről Mohácsig naponként [vasárnap kivételével] éjjeli 11 órakor. Mohácsról Ujvidekig naponként [hétfo kivételével] reggeli 8 órakor. Mohácsról Orsovaig szerdán és szombaton reggeli 8 órakor. Eszékéről Ujvidekig és Zimonyig naponként [hétfo kivételével] reggeli 8 órakor.
Fölfelé: Mohácsról Budapestig naponként [péntek kivételével] fél 3 órakor. Eszékéről Budapestig naponként [csütörtök kivételével] délután 5 órakor. Ujvidekéről Budapestig naponként [csütörtök] d. é. 11 órakor. Zimonyról Budapestig naponként [csütörtök] reggeli 6 órakor. Orsovától Budapestre csütörtök és vasárnap reggeli 8 órakor.
A pósthajók az alföldi és a mohács-pécsi vasúttal csatlakozásban állanak. [Személyszállító menetek] Budapestről Mohácsig naponként déli 12 órakor. Mohácsról Budapestig naponként délután 11 órakor.

Nyílt tér*)
A nagyérdemű közönséget, hogy ügyvédi irodámát Pécssett, iskola utca 6. sz. a házba (a sétatér átelében) f. é. ápril 1-én áttemtem és ajánlom kész, pontos szolgáltatam az ügyvédség terén előforduló minden ügyben.
Pétertay József, h. köz- és váltóügyvéd. (4-4)

Fölhívás!
Megbecsülhetlen szerenese egy városra nézve, ha egy olyan ember akad, ki a tyűkzetet, fagyos és benőtt kőröket a lábán és nélkül a leggyorsabban és minden fájdalom nélkül operálja; miért is mindazoknak, kik ilyen bajban szenvednek, a legmegelőbbben ajánlja magát Nememeseck Jakab, budapesti operáló.
Található az ó-posta utcazi MESSZAROS kárpitos-féle házban. — Helybeli felsőbbkörüli uri hölgyek és uraktól származó legjobbj bizonyítványokat mutatnak fel — kívánatra — képességéről.

